

دبیر: آقای حدادی

درس: فارسی (۲)

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۰/۱۰

زمان: ۸۰ دقیقه

باسمه تعالی

دبیرستان پیام غدیر

نوبت اول

نام:

نام خانوادگی:

پایه: یازدهم

کلاس: رشته های ریاضی

بارم

سؤالات

ردیف

الف) قلمرو زبانی ۷نمره

۱- معنی لغات و ترکیبات مشخص شده را بنویسید. ۵/۱نمره

الف) فکر حمله روس، بختک وار روی دربار چنبره زده بود.

ب) نژند آن دل که او خواهد نژندش

پ) هزار مثقال زَرپاره است

ث) گوهری در نهاد او تعبیه می کردند

ت) هر روز خنیده نام تر گشت

ج) هنگامی که بهاء ولد، مناسک حج را به پایان برد

۲- در گروه متن زیر، **کلمات نادرست املایی** را بیابید و شکل صحیح آن ها را بنویسید. ۱نمره
همچنین هر لحظه از خزاین غیب گوهری در نهاد او تعبیه می کردند تا هر چه از نفایس در خزاین غیب بود در آب و گل آدم دفین کردند، چون نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیاط ابدی سرشتند و به آفتاب نظر پیورردند.

۳- در بیت زیر **نقش دستوری** واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱نمره

الف) که بخشنده روزی فرستد ز غیب

ب) چه اندیشید آن دم، کس ندانست / که مژگانش به خون دیده تر شد

۴- مجهول فعل جمله « **بونصر نامه ها را نوشت** » در کدام گزینه آمده است ۵/۰

الف) نوشته شد   پ) نوشته می شد

۵- در عبارت زیر ۱/۵ نمره

چون مولانا از یافتن مرشد خود، شمس، نا امید شد، ناچار با اصرار همراهان و فرزندان به قونیه بازگشت و تربیت و ارشاد مشتاقان معرفت حق را از سر گرفت. در حقیقت از این دوره تا هنگام درگذشت مولانا به همت یاران نزدیک خود، شیخ صلاح الدین زرکوب و سپس حسام الدین حسن چلبی، به نشر معارف الهی مشغول بود.

الف) یک نقش تبعی معطوف بیابید و بنویسید .

ب) یک نقش تبعی بدل بیابید و بنویسید .

پ) شیخ در عبارت فوق چه نوع وابسته ای است ؟

۶- واژه « **استاد** » را به صورت شاخص در جمله ای به کار ببرید . ۵/۰

۷- نقش دستوری **ضمیر متصل** را در بیت زیر بنویسید . ۵/۰

گو یا رب از این گزاف کاری / توفیق دهم به رستگاری

۸- حرف **پیوند وابسته ساز** را در بیت زیر مشخص کنید ؟ ۵/۰

زنخدان فرو برد چندی به جیب / که بخشنده روزی فرستد ز غیب

ب) قلمرو ادبی ۴نمره

- ۹- در بیت زیر آرایه «**استعاره مکنیه (تشخیص)**» را بیابید. ۰/۵
میان موج می‌رقصید در آب / به رقص مرگ، اخترهای انبوه
- ۱۰- بخش مشخص شده در سروده زیر کاربرد کدام آرایه ادبی است؟ ۰/۵
بیداری زمان را با من بخوان به فریاد
گر مرد خواب و خفتی
«**رو سربنه به بالین تنها مرا رها کن**»
- ۱۱- در بیت زیر «**مشبه به**» را مشخص کنید. ۰/۵
آمد سوی کعبه سینه پر جوش / چون کعبه نهاد حلقه بر گوش
- ۱۲- در عبارت زیر بهره گیری از کدام **آرایه های ادبی** بر زیبایی سخن افزوده است؟ ۰/۵ (دو مورد)

در ایران آن روز، دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم؛ بزم پدر، رزم پسر!

- ۱۳- واژه مشخص شده، **مجاز** از چیست؟ ۰/۵
زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به **شمشیر** بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره کرده.
- ۱۴- در عبارت زیر آرایه «**حس آمیزی**» را بیابید. ۰/۵
«سخت بالا بروی، ساده بیایی پایین   قصه تلخ مرا سرسره ها می فهمند»
- ۱۵- بیت زیر را از نظر «**کنایه و جناس**» بررسی نمایید. ۰/۵
زنخدان فرو برد چندی به جیب   که بخشنده روزی فرستد ز غیب
- ۱۶- اسرار نامه اثر کیست؟ ۰/۵

پ) قلمرو فکری ۷نمره

ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. ۴نمره

۱۷- **بخـ**ور تا توانی به بازوی خویش.

۱۸- روز دوشنبه، امیر شبگیر برنشست.

۱۹- غروب آفتاب خویشان دید.

۲۰- ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند.

۲۱- هر روز **خَنیده** نام تر گشت.

۲۲- شهر عرصه روز محشر را به خاطر می آورد.

۲۳- زود باشد که این پسر تو، آتش در سوختگان عالم زند.

۲۴- چنان که بار نتوانست داد و محجوب گشت از مردمان.

۲۵- بیت زیر بیانگر چه دیدگاهی است؟ ۰/۵

کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟

۲۶- گوینده عبارت زیر (قاضی بست)، از کدام فضیلت های اخلاقی برخوردار است؟ ۰/۵

مرا چه افتاده است که زَر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد.

۲۷- حمیدی شیرازی در ابیات زیر، چه چیزی را و با چه ویژگی هایی وصف می کند؟ ۰/۵

میان موج می رقصید در آب به رقص مرگ اخترهای انبوده

۲۸- در کدام بیت مفهوم «الی الله تصیر الامور» تاکید شده است؟ ۰/۵

الف) ما به فلک بوده ایم، یار ملک بوده ایم باز همان جا رویم، جمله، که آن شهر ماست

ب) برای من مگری و مگو، دریغ، دریغ به دام دیو در افتی دریغ آن باشد

۲۹- در عبارت زیر، مقصود نویسنده از قسمت های مشخص شده چیست؟ ۰/۵

الف) شما در این آینه، نقش های بوقلمون بینید.

ب) هر لحظه، از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می کردند.

۳۰- مفهوم کدام بیت بر تلاش و کوشش برای کسب روزی تاکید دارد؟ ۰/۵

الف) برو شیر درنده باش، ای دغـل / مینداز خـود را چـو روباه شـل

ب) دگـر روز باز اتفاق اوفـتاد / که روزی رسان قوت روزش بداد

حفظ شعر ۲ نمره

دید یکی عرصه ..... عرضه ..... پنهان کوه

دی شیخ با چراغ ..... کز دیو و دد ..... آرزوست

موفق و پیروز باشید